

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput XLVIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

nus quærit res caelestes, vitiosisq; cupiditatibus contrarias, Iesuite illos, qui societatem petunt, nihil aliud expectare iubent, quàm paupertatem, labores, pœnas, proprię voluntatis abnegationem, suiipsum contemptum, flagra, disciplinas, cilicia, & similia, quæ potiùs apta sunt, vt domo aliquem postquam ingressus est, eiiciant, quàm vt ad ingressum alliciant. Quæ omnia cùm quidam Aduocatus in Burgundia ex filio suo, cui Societas in optatis erat, non ita pridem audiret: *Nebulo*, inquit, *quid putas te facturum in tam molesta Religione, in qua quies nulla & relaxatio?*

Dictū cuiusdā
Aduocati.

CAPV T XLVIII.

Vocationem ad statum Religiosum esse à Deo.

Equè illud prætermittam dicere, totam Iesuitarum eloquentiam, & persuadendi vim præstantissimorum totius mundi Oratorum, non satis validam fore, vt aliquem vel ad Societatis, vel ad alterius religiosę familię institutum inducat, nisi Deus cor tangat, & ab æthere bonam mentem mittat. Hinc rectè dicit Magnus ille Doctor D. Thomas, non esse dubitandum, quin vocatio ad Religionem ex Deo procedat. Obijcies fortassis, Iesuitas seducere adolescentes obiectis celi gaudiis, aut inferorum tormentis & cruciatibus, eo videlicet modo, quo suprâ dixisti, ægros & moribundos à Iesuitis circumueniri, circumuentosq; expilari. Sed mihi quidem valde verisimile est, tibi vel maximè in votis esse, ne harum rerum vlla fiat mentio, teq; de cælo parùm laborare, neq; magis sollicitum esse de inferno, quàm de purgatorio: similis enim videris nobiles illis Hugonotis Viuariensibus, qui superioribus annis irridentes Ministrum suum,

In opusc. cōtra
retrah. à Rel.
c. 10. et 2. 2. q.
ult. a. ult.

Arnaldus parū
laborat de statu
futuri seculi.

Obserua lector
impietate Cal-
uinistarum.

suum, qui maxima contentione contra purgatorium disputarat, & limbum, ut sibi videbatur, ex rerum vniuersitate sustulerat, ita eundem suum Ministrum affati sunt: *Fac rogamus te, nobis etiam hanc gratiam, & aequè tolle infernum ac purgatorium, neq; vel de hoc, vel de illo ullos vnquam posthac sermones instituamus.*

Qui de caelesti gloria, aut de suppliciis reproborum loquitur, is tuo iudicio, mundum seducit: sequitur ergo, Prophetas, Doctores, & ipsam Scripturam sacram, in quibus omnibus frequens harum rerum ad permouendos mortalium animos mentio, mundum seducere: Sed satius est, ut tu potius seductor & impostor audias, quam ut tantam blasphemiam euomas. Iesuite quidem sui defendendi causa, nihil aliud afferent, quam quod patienter ferent, se à te tuique similibus *seductores* appellari: hoc enim cognomento suum etiam Magistrum affectum esse, nec se propterea commissuros dicent, quò minùs publicè & priuatim intrepidè de cælo, inferno, morte, & iudicio extremo, iuuandì proximi gratia loquantur, & si vel vnum hominem harum rerum commemoratione à peccati illecebris ad vitam sanctiorem & seueriorem traducant, credituros, se insignem victoriam reportasse, imò longè insigniorem, quam Alexander Magnus vnquam reportarit.

Ego illud insuper addo, solam ignis tartarei comminationem, caelestisue felicitatis pollicitationem, si vis vehementior, manusq; potentior non accedat, minimè fore satis efficacem, ut hominem adolescentem pleno cursu ad voluptates, carnisq; blandimenta tendentem cohibeat, impetumq; properantis frangat, & à præsentibus, & ob oculos positis, ad futura & absentia transferat. Nimis ieiuna & imbecilla est hæc de cæli deliciis & inferni cruciatibus sermocinatio: Illa enim absentia, & ab hominum mundo deditorum, cogitatione

gitatione & consideratione longè remota sunt, nec in tam dissita mentis aciem intendunt, sed præsentibus affixi inhe-
rent, eo quæ, quò sensus rapit, sese recipiunt: imò videre li-
cet interdum decrepitos, & quibus mors iam pede pedem
premit, cùm admonentur extremi iudicij, & rationis red-
dendæ, præmijq; pro meritis accipiendi, ridere, illudq; Gal-
lis vsitatum proverbium occinere, *terminum bene valere pe-
cuniam*; quod eò magis illi dicunt, quibus melior hora dat
vires & sanguinem meliorem, quò magis sese adhuc ab illo
solutioni præstituto termino distare credunt. Quamobrem
licet inferni cæliq; seriò cogitata supplicia & gaudia maxi-
mum ad permouendum pondus habeant; quia tamen emi-
nùs duntaxat, & quasi per transennam aspiciuntur, fit, vt a-
pud multos non multum efficiant; & vt stellæ, quæ in firma-
mento lucent, admodum exiguæ nobis propter distantiam
apparent, cùm tamen minima terræ magnitudinem longè
superet: ita etiam hîc contingit. Et vt nullus, præter doctos
Mathematicos, nouit corporum cælestium molem: ita ne-
mo præter prudentes Christianos, & in lege Domini me-
ditari solitos, accuratè & examussim secum perpendit, quan-
tum periculi & momenti insit in morte & extremi iudicij
die, quantum miserie in gehenna, quantumq; gloriæ in cæ-
lesti patria.

Quapropter alio, & quidem à prædictis distincto adiu-
mento opus est, vt quis mundo valedicat, rebusq; perituri-
bus nuntium remittat; Opus est, inquam, oratore & impul-
sore, cuius in ore suauior Suada selsitet, quàm in ore homi-
nis: Opus est, vt Deus ipse loquatur, & ita quidem, vt ser-
mo in intimos cordis recessus sese insinuet, auditoremq;
quò velit, flectat. Educere Hebræum ex Ægypto, vt sicco
vestigio per seculi huius Oceanum tot tempestatibus ob-
noxium, ad terram promissionis rectà contendat, opus est

non hominis, sed Altissimi. Hinc fit, vt ex multis millibus discipulorum, qui Iesuitarum gymnasia obeunt, iisdemque præceptoribus dant operam, vix quinquaginta Religionis iugum subeant, & ij plerumq; ex eorum numero, qui mundi blandimentis magis irretiuntur, & de quorum conuersione spes minor erat, quia spiritus diuinus efficaces illis stimulos sub pectore vertit: alij foris remanent, vel quia Deus illis aliam viam ad cælum præparauit, si diuinę gratię nõ sint ingrati; vel quia ipsi fortè diuinę vocationi resistunt, potiùs eligentes subdi iugo Ægypti propter cepas, quàm in desertum ire, vt manducent manna. Quæ, oro, eloquentia absq; isto spiritu diuino, & quæ verborum machina permouere potuisset, Thomam Aquinatem, & Bernardum Burgundum, nobiles, ex illustri familia iuuenes, delicatos, & in deliciis à puero educatos? Quis infinitos alios & nostrę & superioris memorię adolescentes, domi nobiles, opibus pollentes & florentes, omniq; rerum copia affluentis eò impulsisset; vt ex mundi laqueis sese eriperent, & à voluptatibus ad corporis castigationem, à lautis epulis ad ieiunia, à libertate ad obedientię iugum, à carnis oblectamentis ad castitatem, ex omnium rerum abundantia ad inopiam, & ab honoribus ad crucem & ignominiam sese transferrent: Quis, inquam, omnes eò impellere potuisset, nisi diuinus ille, dicendiq; potens orator?

Cur multi à
Religioso statu
descendant.

Ioan. 6.

Cur ergo, dixerit fortè quispiam, tam multi à Religione deficiunt, si vocatio ad Religionem à Deo proficiscitur? In promptu est ratio. Quia, postquam vocati sunt, non ambulant conuenienter suę vocationi: Vocatum esse ad Christianismum, donum est cæleste; nemo, inquit Christus Dominus noster, venit ad me, nisi pater meus traxerit eum: Nihilominus tamen multi Christiani desciscunt ad Turcas, Iudæos, & ad improbitatem, tandemq; pereunt. Iudas sancte vocatus

vocatus ad Apostolatū venit, & tamen laqueo tanquam impius vitam finiuit. Sic Deus, multos quidem ad Religionis portum vocat, sed inter illos non paucos reperies, qui se ideo vocatos credant, vt in Religione sine Religione uiuant: at non decet quempiam hoc consilio vel Religiosum vel Christianum fieri: cooperari oportet gratiæ vocationis, & in ea progredi, vt adipiscamur coronam. Hinc S. Petrus ^{2. Petr. I.} omnes Christianos monet: *Satagite, vt per bona opera certam vestram vocationem faciatis*, hoc est, cooperemini primæ gratiæ, quam nullo vestro merito acquisiuiſtis, & Deus dabit vobis donum perseuerantiæ, labore vestro motus, etiamsi donum non ponderet. Deus educit suos ex Ægypto manu forti & valida: sed eductis pugnandum est in deserto, & progrediendum ad terram promissionis. Si igitur multi manum ad aratrum mittentes retrò respiciunt, fidemq; datam fallunt; fit hoc, non vitio vocationis, & ingressus, sed culpā malī progressus: Intran per portam à Deo vocati, & per fenestram se deficiunt, impulsī à diabolo. Sed reuertamur ad eos, qui se Iesuitis adiungunt.

CAPVT XLIX.

Homines Societatis in perpetua probatione viuere.

Ostquam tirocinium subeunt, & inter nouitios nomen suum profitentur, re ipsa experiuntur illa quæ suprà Societatem petentibus proponi diximus, nec sine insigni additamento: probantur enim, modisq; variis examinantur, & omni spiritalis exercitationis genere excoluntur; vt, quo spiritu sint, exploretur, vtq; simul præparentur & armentur, ad alacriter studium perfectionis decurrendum, & ad animarum salutem